

KORIZMENI
KONCERT

Lado
LADO
75

LADO

Korizmeni napjevi Slavonije, Baranje, Srijema i Bačke

Korizmeni koncert Ansambla LADO *O, Isuse, daj mi suze* donosi pomno odabrane korizmene napjeve zabilježene u šokačkim selima u Hrvatskoj, ali i južnoj Mađarskoj i Vojvodini. Rezultat je terenskih istraživanja Krunoslava Šokca u Baranji, Srijemu i Bačkoj i Dražena Kurilovčana u Slavoniji.

Bogato hrvatsko crkveno pučko pjevanje i u tim je prostorima izniman spoj crkvene i tradicijske glazbe. Većina obrađenih napjeva pjevala se tijekom cijeloga korizmenog razdoblja. Bački *O, puče moj, ti židinski* pjevao se samo na Veliki petak, uz obred ljubljenja križa, a tužaljka *Jadikovanje proroka Jeremije*, zabilježena u Baranji, na Večernjicama Velike nedilje, na Veliku sridu, Veliki četvrtak i Veliki petak. Iako je kazivačicama u Srijemu i Bačkoj bilo poznato da su se Lamentacije, odnosno *Jadikovanja proroka Jeremije*, nekoć pjevale, samo su ih se Šokice iz Semartina u mađarskom dijelu Baranje prisjetile u cijelosti. Lamentacije je zazivom započinjao svećenik, a nastavljao pjevati puk. Jadikovanja se sastoje od Pisama žalosnica i Odgovora, koji čine jednu melodijsku cjelinu. Svako Jadikovanje (Velika srida, Veliki četvrtak i Veliki petak) sastoji se od više takvih cjelina. Za vrijeme pjevanja Lamentacija gasilo se, simbolički, jednu za drugom, dvanaest svijeća. One predstavljaju apostole koji su napustili Isusa na njegovu putu prema Golgoti i smrti na križu. Lupanje po klupama po završetku *Jadikovanja* simbolizira trešnju zemlje u času kada je Spasitelj predao duh svoj u ruke Očeve.

Posebno mjesto u pučkim pobožnostima koriz-

menog razdoblja, osobito u Slavoniji i Srijemu, zauzimalo je pjevanje *Gospina plača*. Tužaljke su to u kojima su jednostavnim osmeračkim stihovima opjevane Kristova muka i smrt. Bogorodica je prikazana kao majka koja oplakuje stradanje i smrt svog djeteta. Najstariji zabilježeni tekst *Gospina plača* nalazimo u srednjovjekovnoj glagoljskoj književnosti, odnosno u hrvatskoglagoljskom Pariškom zborniku nastalom najvjerojatnije u Splitu oko 1380. godine. Zahvaljujući franjevcima i njihovu kulturnom i prosvjetiteljskom djelovanju, spjev *Gospin plač* iz južnih hrvatskih krajeva dolazi u Slavoniju. Prvi tiskani *Gospin plač* u slavonskoj književnosti, *Plač Blažene Dvice Marije*, objavljen je 1726. u Budimu u molitveniku Cvitak pokornih. Pučki napjevi *Gospina plača* u Slavoniji su raznoliki. Ponekad su melodije potpuno različite, a ponekad je riječ o istom napjevu s većim ili manjim melodijskim promjenama. Zajednički im je tipičan prizvuk, karakterističan kolorit, melodija malog opsega i jednostavni melodijski pomaci.

Tekstovi većine napjeva objavljeni su u Vincu, pjesmarici i molitveniku, izdanom prvi put 1827. godine. *Vinac* ili *Vienac* u svojih je dvadesetak izdanja bio iznimno raširen i općeprihvaćen među katoličkim pukom u Đakovačko-srijemskoj biskupij, u čijem je sastavu Baranja bila sve do 1971. godine. *Vinac* je bio toliko omiljen da je postao sinonim za pjesmaricu, molitvenik, a u upotrebi je i danas.

Jedinstveni su i osobito dirljivi korizmeni napjevi iz Baranje, s djelomično dijaloškom formom, u kojima se Isus obraća puku (*Amo sad grišnici*), a Marija svojemu rassetom sinu (*Marija pod križem stoji*). Jednako su potresne *Pisme korizmene od Blažene Dvice Marije* u kojima su Kristova muka, razapinjanje i umiranje na križu viđeni okom ožalošćene, uplakane, bespomoćne Majke.

daj mi

Marija pod križem stoji, u gorkoj žalosti,
I la smrt Sinka jedinoga, gledajući cvili:
O moj Sinko poljubljeni, o veselje moje,
Koliko vidiš visoko, Isuse od mene?
I le može te Majka tužna, Sinko, dokučiti,
I lada mnogom Umirajućem ne mogu pomoći.

Duboko proživljena Kristova muka i smrt na križu i pretrpljena Majčina bol stvorili su neponovljive oblike narodnoga sakralnog glazbenog izričaja među Šokcima u Slavoniji, Baranji, Bačkoj i Srijemu. Vrijednost ovog programa utoliko je veća jer se crkveno pučko pjevanje na području Slavonije, Srijema i Baranje nalazi na Listi zaštićenih nematerijalnih kulturnih dobara Ministarstva kulture i medija Republike Hrvatske.

Zahvaljujemo kazivačima/pjevačima iz Baranjskog Petrovog Sela, Torjanaca, Semartina, Bačkog Brega, Lipovca, Rokovaca i Andrijaševaca.

Studijski album Ansambla LADO *O, Isuse daj mi suze* dobitnik je diskografske nagrade Porin za najbolji album duhovne glazbe 2013. godine na 20. dodjeli Porina. *O, Isuse daj mi suze* nastao je u suradnji Ansambla LADO i izdavačke kuće Aquarius Records.

Krunoslav Šokac

umjetnički voditelj Ansambla LADO

Zapisi i glazbena obrada:

Krunoslav Šokac i Dražen Kurilovčan

1. Oslobod' me Bože – Baranja
2. Gospin plač – Slavonija
3. Sveta Djevo Marijo – Slavonija
4. Amo sad grišnici – Baranja
5. Gorko cvili Marija – Baranja
6. Pozdravit dođosmo svetog križa – Baranja
7. Jadikovanje proroka Jeremije, Velika srijeda – Baranja
8. Marija pod križem stoji – Baranja
9. Počivaj, o moj neven – Baranja
10. O, žalosna Majko, sveta Divice – Baranja
11. Jadikovanje proroka Jeremije, Veliki četvrtak – Baranja
12. Tužni dan svanio – Srijem
13. Kad je Isus križ nosio – Srijem
14. Nebo, zemlja, sve stvorenje – Srijem
15. Jadikovanje proroka Jeremije, Veliki petak – Baranja
16. O, puče moj ti žudinski – Bačka
17. Klone od žalosti Gospa mučenika – Baranja
18. O, Isuse daj mi suze – Baranja

dirigent: Jurica Petar Petrač

SUZE

Ansambl narodnih plesova i pjesama hrvatske LADO profesionalni je folklorni ansambl osnovan prije 75 godina sa zadaćom i ciljem istraživanja, prikupljanja, umjetničke obrade i scenskog prikazivanja najljepših primjera bogate hrvatske glazbene i plesne tradicije. Njegovi vrhunski plesači, koji su istodobno i izvanredni pjevači, s lakoćom se transformiraju iz plesnog ansambla u reprezentativan folklorni zbor, a 14 odličnih glazbenika svira osamdesetak tradicijskih i klasičnih instrumenata. LADO posjeduje jedinstvenu kolekciju izvornih narodnih nošnji iznimne vrijednosti i ljepote pa je svaki koncert Ansambla, uz pjesmu i ples, ujedno i svojevrsna revija izvornoga hrvatskog tradicijskog ruha. Sve to, uz prezentaciju čudesnoga bogatstva i raznolikosti folklornoga izraza s tako maloga prostora kao što je Hrvatska, LADO čini jedinstvenim u svijetu. Koncerti Ansambla diljem svijeta nailaze na nepodijeljeno oduševljenje publike, ali i stručne kritike, koja ga redovito svrstava uz bok najboljih svjetskih folklornih skupina.

Plesači pjevači: Magdalena Cvitan, Ana Drobina, Jana Franić, Nataša Gluić, Tamara Horvat, Anita Huđek, Tea Jančinec, Doroteja Juratović, Klara Kašnar, Mateja Kovačević Kos, Lucija Lenardić, Petra Matutinović, Ina Milačić, Kristina Opačić Vručina, Iva Piler, Ivana Prokop, Maja Putak, Iva Sekula Šikić, Sandra Sekula, Tea Stanišak, Helena Štrbac, Pavo Begovac, Matej Gluščić, Boris Harfman, Igor Horvat, Nikola Hrbud, Fin Hrvčanin, Adrian Josić, Bojan Kavedžija, Antun Leinveber, Filip Lončarić, Nenad Malić, Filip Martinić, Dejan Pilatuš, Goran Sekula, Alen Šušković, Lovro Vešliga, Antonio Vrbanić, Dražen Zovko

Glazbenici: Matej Baneković, Saša Dostičić, Marko First, Branimir Grđan, Mario Hajsok, Goran Hlebec, Mladen Kosovec, Josip Križanić, Dalibor Paurić, Branimir Ranogajec, Mario Sorić, Mladen Trčak, Stjepan Večković

Ostali: Bartul Lakotić, Dorian Rupčić, David Šimunović

RAVNATELJICA: Ileana Jurin Bakotić

UMJETNIČKI VODITELJ: Krunoslav Šokac

DIRIGENT – GLAZBENI VODITELJ: Jurica Petar Petrač

VODITELJ ORKESTRA: Alan Kanski

PLESNI VODITELJI – SOLISTI: Vlatka Hlišć

MEĐUNARODNI ODNOSI: Ina Kostelac

ORGANIZACIJA DOGAĐAJA U HRVATSKOJ: Nikola Obad

ODNOSI S JAVNOŠĆU I MARKETING: Vjekoslav Šago

VODITELJ TEHNIKE: Tomislav Štrok

TON-MAJSTOR: Matija Auker

VODITELJICA FUNDUSA: Jasna Dročić

GARDEROBIJERKA: Miljenka Lenđel

SCENSKI RADNIK: Karlo Trtanj

FOTOGRAFIJE: Petra Slobodnjak

DIZAJN PROGRAMSKE KNJIŽICE: Pero Vojković

LADO

Ansambl narodnih plesova i pjesama Hrvatske

Trg Republike Hrvatske 6a, 10000 Zagreb

e-mail: lado@lado.hr

web: www.lado.hr

